

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Hódi Anikó ügyvéd által képviselt I. Kft. felperesnek a Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal Központi Hivatal Hatósági Főosztály Észak-alföldi Kihelyezett Hatósági Osztály alperes ellen illetékügyben hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indult perben a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság 2007. február 19. napján kelt 1.K.22.043/2006/4. számú jogerős ítélete ellen az alperes által 5. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán az alulírott napon - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság 1.K.22.043/2006/4. számú ítéletét hatályon kívül helyezi és a felperes keresetét elutasítja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 10.000.- /azaz tízezer/ forint elsőfokú, és 10.000.- /azaz tízezer/ forint felülvizsgálati perköltséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak - külön felhívásra - 16.500.- /azaz tizenhatezer-ötszáz/ forint kereseti, és 36.000.- /azaz harminchatezer/ forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

I N D O K O L Á S

A felperes 2002. április 23. napján megvásárolta a Körzeti Földhivatal ingatlan-nyilvántartásában 0430/2 és 0435/2 hrsz-on jegyzett ingatlanokat, és arra hivatkozással, hogy a főtevékenysége ingatlanforgalmazás, továbbá, hogy az ingatlanokat továbbértékesítési célból szerezte meg, az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény /a továbbiakban: Itv./ 23/A. §-ának /1/ bekezdésében foglalt illetékkedvezmény alkalmazását kérte.

A Megyei Illetékhivatal /a továbbiakban: elsőfokú hatóság/ a 2002. október 2. napján kelt 313290-01-2002. számú fizetési meghagyásával a felperes terhére a vásárolt ingatlanok 128.831.700 Ft forgalmi

értéke után, 2 %-os illetékkulcs alkalmazásával 2.576.634.- Ft vagyonszerzési és 4.000.- Ft eljárási illetéket szabott ki azzal, hogy amennyiben a felperes 2004. április 29. napjáig a megszerzett ingatlanokat nem adja el, nem adja lízingbe és ennek megtörténtét az ezt követő 15 napon belül nem igazolja, az egyébként fizetendő és a fizetési meghagyással megállapított illeték különbözetének kétszeresét pótlólag kell megfizetnie.

A felperes az ingatlanokat 2004. április 22. napján továbbértékesítette, amelyet az elsőfokú hatósággal a 2005. július 12-ei keltezésű beadványában közölt.

Az elsőfokú hatóság - az alperes jogelődjének /továbbiakban: alperes/ - a 2005. október 4. napján kelt 8.862/2005. számú határozatával helybenhagyott, 2005. augusztus 12. napján kelt 610.184/2005. számú határozatával a felperes terhére a 313290-01/2002. számú tételen előírt 2.580.634.- Ft illetéken felül további 20.613.072.- Ft illeték előírását rendelte el. Indokolása szerint a rendelkezésre álló iratok, továbbá az Itv. 23/A. §-ának /1/, /7/ és /8/ bekezdése alapján megállapította, hogy felperes a továbbértékesítés tényét a rendelkezésre álló határidőn belül nem igazolta, ezért a 10 %-os illetékkulccsal számolt fizetendő és a fizetési meghagyással már megállapított illetékkülönbözet kétszerezésének a megfizetésére kötelezte.

A felperes az illeték törlése, illetve mérsékelése iránt 2006. január 20. napján az elsőfokú hatósághoz méltányossági kérelmet terjesztett elő. Kérelmében az Itv. 88. §-ának /1/ bekezdésében, és az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény /a továbbiakban: Art./ 134. §-ának /4/ bekezdésében foglalt méltányossági szabályokra hivatkozva előadta, hogy a továbbértékesítési kötelezettségének eleget tett, csak ennek a határidőben történő igazolását mulasztotta el, mert az Itv. 23/A. §-ának /7/ bekezdésében foglaltakat tévesen értelmezte. Álláspontja szerint a mulasztás súlyához képest az alkalmazott szankció eltúlzott mértékű, amennyiben a teljes illetéket meg kell fizetnie, gazdasági tevékenysége ellehetetlenül.

Az elsőfokú hatóság megismételt eljárásban a 2006. augusztus 30. napján kelt 614.752/2/2006. számú határozatával a felperes kérelmét elutasította. A felperes vagyoni és pénzügyi körülményeinek vizsgálata során értékelte a 2005. évi egyszerűsített éves beszámolójának, az általános forgalmi adóbevallásainak, a 2006. június 30-ai időpontra vonatkozó főkönyvi kivonatának adatait, a cég vagyoni és pénzügyi helyzetére vonatkozó adatok alapján a szükséges összehasonlításokat elvégezte, különös tekintettel a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény rendelkezéseire. Megállapította, hogy a felperes likvid forgó eszközeinek a nagysága - különös tekintettel a továbbértékesítési céllal vásárolt

ingatlankészletek állományára - biztosítékot jelent a kötelezettsége megfizetésére. Mindezen körülmények alapján a méltányosság iránti kérelem nem indokolt.

A fellebbezés folytán eljáró alperes a 2006. november 3. napján kelt 491-4/2006. számú határozatával az elsőfokú határozatot helybenhagyta.

A felperes keresetében a határozatok hatályon kívül helyzését és az elsőfokú hatóság új eljárásra kötelezését kérte. Álláspontja szerint a működését, a pénzügyi helyzetét a hatóság nem okszerűen értékelte, és helytelen jogkövetkeztetést vont le. Kifejtette, hogy a jogalkotó a 2 %-os illetékkulcs alkalmazásával elsősorban a továbbértékesítést kívánta kedvezményezni. Méltánytalan ezért az az elbírálás, amely ugyanolyan súlyos joghátránnyal sújtja azt, aki a továbbértékesítési kötelezettségének eleget tett, de ennek megtörténtét nem igazolta, mint azt, aki két éven belül az ingatlanát sem adta el. Változatlanul állította, hogy az Itv. 23/A. §-ának /7/ bekezdésébe foglalt szabály nyelvtanilag nem egyértelmű, továbbá, hogy az illetéktartozás megfizetése működését ellehetetlenítené.

Az elsőfokú bíróság jogerős ítéletével az alperes határozatát az elsőfokú határozatra is kiterjedően hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú hatóságot új eljárásra kötelezte. Indokolásában idézte az Itv. 88. §-ának /1/ bekezdését, az Art. 134. §-ának /2/ és /4/ bekezdéseit, és megállapította, hogy a hatóság a felperes vagyoni helyzetét részletesen elemezte, és a kérelmet elutasító határozatát nagyobb részben a vagyoni, jövedelmi helyzetére alapozta. Ugyanakkor nem fordított kellő figyelmet a szerzés körülményeire, illetve arra, hogy a pótlólagos illetékfizetési kötelezettség hogyan is keletkezett, és a kérelmező mit tett azért, hogy a jogkövetkezmények alól mentesüljön. Az ingatlanoknak az előírt határidőn belüli továbbértékesítésével a jogszabályban meghatározott feltételek fontosabbik részét a felperes teljesítette, és eleget tett - bár nem határidőben - a bejelentési kötelezettségének is. A felperest más ügyekben további nagy összegű illeték megfizetésére kötelezték. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint e körülmények és tények a jövedelmi, vagyoni helyzettel együttesen értékelve méltányosság alkalmazását a megismételt eljárásban megalapozzák.

Az alperes felülvizsgálati kérelmében az ítélet hatályon kívül helyzését és a kereset elutasítását kérte. Álláspontja szerint az ítélet sérti a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény /a továbbiakban: Pp./ 339/B. §-ában foglaltakat, az elsőfokú bíróság a bizonyítékokat jogsértő módon mérlegelte, egyebekben megismételte és fenntartotta a határozatában foglaltakat.

A felperes ellenkérelmében az ítélet hatályában fenntartását kérte.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. §-ának /1/ bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem alapos.

A felperes a terhére megállapított illeték megfizetése alól mentesülni kívánt az általa előterjesztett méltányossági kérelem számára kedvező hatósági elbírálásával. Az ügyben alkalmazandó Itv. 88. §-ának /1/ bekezdése szerint az e törvényben külön nem szabályozott eljárási kérdésekre - így különösen az illetéktartozás méltányosság címén történő részbeni vagy teljes elengedésére - az adózás rendjéről szóló törvény rendelkezései irányadóak. Az Itv. által felhívott jogszabályhely, az Art. 134. §-a és annak /4/ bekezdése értelmében az illetékügy elbírálására jogosult adóhatóság az illetékfizetésre kötelezett kérelmére jövedelmi, vagyoni és szociális körülményeire, vagyonszerzési illeték esetén a megszerzett vagyon jellegére és a szerzés körülményeire figyelemmel az illetéktartozást mérsékelheti vagy elengedheti.

Az adóhatóság mérlegelési jogkörben dönt az illetéktartozás méltányosság címén való mérsékeléséről, elengedéséről. A Pp. 339/B. §-a alapján a mérlegelési jogkörben hozott közigazgatási határozat akkor tekintendő jogszerűnek, ha a közigazgatási szerv a tényállást kellő mértékben feltárta, az eljárási szabályokat betartotta, a mérlegelés szempontjai megállapíthatóak, és a határozat indokolásából a bizonyítékok mérlegelésének okszerűsége kitűnik.

A Legfelsőbb Bíróság megállapította, hogy a Pp. 324. §-ának /1/ bekezdése alapján a közigazgatási perekben is alkalmazandó Pp. 164. §-ának /1/ bekezdésében foglalt bizonyítási kötelezettsége ellenére a felperes a perben olyan tényt, körülményt nem igazolt, amely megalapozta volna a felülvizsgálni kért határozatok hatályon kívül helyezését.

A felperes nem igazolta, hogy illetékfizetési kötelezettségét nem tudná teljesíteni, és azt sem, hogy az illetéktartozása megfizetése esetén működése ellehetetlenülne.

A felperesnek főtevékenysége /ingatlanforgalmazás/ okán ismernie és alkalmaznia kellett e tevékenységi körére vonatkozó jogszabályokat. Ezen kívül a részére megküldött fizetési meghagyás pontosan tartalmazta a továbbértékesítésre és az ezzel kapcsolatos igazolás határidejére és a mulasztás jogkövetkezményeire vonatkozó kioktatást is az Itv. 23/A. § /7/ bekezdésének megfelelően.

Az Itv. 23/A. §-ának /1/ és /7/-/8/ bekezdéseiben nincs olyan rendelkezés, hogy az illetékkedvezményhez szükséges valamely feltétel teljesítése egyben az illetéktartozás méltányos elbírálását teszi lehetővé. Az elsőfokú bíróság ezért az illetékkedvezményben való részesülés szempontjából a továbbértékesítés megtörténtét jogszabályi alap nélkül minősítette az illetéktartozás méltányos elbírálását megalapozó körülménynek. Az Itv. az illetékkedvezményhez szükséges feltételeket illetve azok teljesítését nem rangsorolta, ezért tévedett az elsőfokú bíróság akkor, amikor az ingatlanok eladását a méltányosság körében „döntő” feltételnek minősítette.

A felperes nem igazolta, hogy az egyéb és további illetéktartozása miatt méltányolandó körülmény, ezért azt az elsőfokú bíróság tévesen értékelte méltányosságot megalapozó tényként.

Mindezek folytán a Legfelsőbb Bíróság a Pp. 275. §-ának /4/ bekezdése alapján a jogerős ítéletet hatályon kívül helyezte és a felperes keresetét elutasította.

A pervesztes felperest a Pp. 270. §-ának /1/ bekezdése szerint alkalmazandó Pp. 78. §-ának /1/ bekezdése alapján kötelezte az alperes elsőfokú és felülvizsgálati perköltsége megfizetésére.

A tárgyi illetékeljegyzési jog folytán le nem rótt kereseti és felülvizsgálati eljárási illeték viselésére vonatkozó rendelkezés a költségmentesség alkalmazásáról szóló 6/1986./VI.26./ IM rendelet 13. §-ának /2/ bekezdésén alapult.

Budapest, 2008. január 23.

**Bauer Jánosné dr. sk. a tanács elnöke, dr. Kurucz Krisztina sk.
előadó bíró, Lénártné dr. Márton Gizella sk. bíró**

A kiadmány hitelül:

tisztviselő